

Meervoudige nationaliteit is in het belang van Nederland

By: Chloë Warnar

Volgens de Nederlandse regering is het uitgangspunt van het Nederlandse nationaliteitsrecht dat zo veel mogelijk één nationaliteit wordt nagestreefd. In de ogen van de regering is dit wenselijk, omdat de rechten en plichten van iemand met meer dan één nationaliteit niet zo duidelijk zijn als die van iemand met één nationaliteit. Daarnaast blijkt uit kamerstukken dat de regering van mening is dat het doorsnijden van de banden met het land van herkomst door afstand te doen van de nationaliteit van dat land helpt bij de integratie in de Nederlandse samenleving.

Niettegenstaande de geldigheid van deze beweringen, zijn er aanwijzingen dat de algemene aanvaarding van meervoudige nationaliteiten door de overheid eigenlijk hun algemene doelstellingen om nieuwkomers te integreren in de weg staat. Er zijn twee belangrijke gebieden:

1. Gedwongen afstand kan integratie belemmeren

Wanneer aspirant-naturalisten het naturalisatieproces doorlopen om de Nederlandse nationaliteit te verkrijgen, moeten zij in principe een verklaring ondertekenen dat zij bereid zijn alles te doen wat in hun vermogen ligt om afstand te doen van hun oorspronkelijke nationaliteit of nationaliteiten bij het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit. Als er geen uitzonderingen zijn op deze eis (*bijvoorbeeld huwelijk met een Nederlander*), zijn naturalisandi verplicht om afstand te doen.

Nieuwe Nederlanders kunnen erop gewezen worden dat het verkrijgen van een andere nationaliteit achteraf reden kan zijn om de nieuw verworven Nederlandse nationaliteit automatisch te verliezen. Er zijn echter drie belangrijke uitzonderingen op deze regel, namelijk:

- a) Geboren zijn in het land van die andere nationaliteit en daar je woonplaats hebben ten tijde van de verkrijging,
- b) Ten minste 5 jaar voor het bereiken van de leeftijd van 18 jaar in dat andere land hebben gewoond, en
- c) Huwelijk met iemand die die nationaliteit bezit

Dus als een genaturaliseerde Nederlander zijn oude nationaliteit opnieuw wil verkrijgen en hij voldoet aan een van deze drie criteria (wat velen doen), dan is er niets dat hem tegenhoudt om dit te doen terwijl hij ook nog steeds de Nederlandse nationaliteit heeft.

Deze regeling is echter niet noodzakelijkerwijs ideaal voor de Nederlandse overheid. Als de overheid wil dat haar nieuwkomers zo goed mogelijk integreren, is het niet ideaal om maanden, zo niet jaren, terug te keren naar het land van herkomst om de oorspronkelijke nationaliteit te hervatten, omdat dit de integratie van die persoon in de Nederlandse samenleving kan belemmeren. In feite kan zo'n proces zelfs *desintegratie* betekenen als de persoon zowel zijn Nederlands als zijn culturele opleiding begint te vergeten en zich opnieuw begint aan te passen aan zijn land van herkomst. Als de overheid deze twee uitzonderingen vanaf het begin zou opnemen (d.w.z. *naturalisandi hun oorspronkelijke nationaliteit laten behouden als die van hun geboorteland is of van een land waar ze als minderjarige 5 jaar hebben gewoond*), zou dit nieuwe Nederlanders in staat stellen hun integratietraject voort te zetten met dezelfde rechtsgevolgen.

Voor mensen voor wie nergens een uitzondering geldt, kan het bovendien een belemmering zijn om de Nederlandse nationaliteit aan te vragen uit angst hun oorspronkelijke nationaliteit te verliezen. De regering heeft opgemerkt dat zij het niet wenselijk vindt dat er veel langdurige immigranten zijn die zich niet naturaliseren, maar dit lijkt geen reden te zijn om het principe van één nationaliteit los te laten.

Met andere woorden, de huidige regelingen van de nationaliteitswetgeving leiden tot onnodige problemen die uiteindelijk ook problemen met integratie kunnen veroorzaken. Het toestaan van een dubbele nationaliteit zou dit probleem verlichten.

2. Enkelvoudige nederlands nationaliteit kan problemen veroorzaken voor de overheid

Versillende leden van de Tweede Kamer (*te weten PVV-lid Fritsma, bekend van het staren in het filmpje EuroTrump*) hebben hun zorgen geuit over de mogelijkheid om de Nederlandse nationaliteit in te trekken van bepaalde groepen mensen, namelijk mensen die geacht worden problemen te veroorzaken voor de overheid vanwege criminaliteit of slechte integratie. Nederland heeft een aantal verdragen ondertekend die tot doel hebben staatloosheid te verminderen of uit te bannen, waardoor de Nederlandse nationaliteit in principe niet kan worden afgenomen van iemand die alleen de Nederlandse nationaliteit heeft.

In het principiële streven naar één nationaliteit ontstaan dus twee vraagstukken, namelijk:

- a) het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit door naturalisatie, wat wordt gezien als een belangrijk onderdeel van het integratieproces, wordt niet gekozen door sommige mensen voor wie geen vrijstelling van afstand bestaat, en
- b) de afstandsvereiste creëert nieuwe monopatriscche Nederlanders die in het algemeen niet kunnen worden onderworpen aan bepaalde strafmaatregelen die dubbele onderdanen wel kunnen krijgen, zoals uitzetting en/of intrekking van de Nederlandse nationaliteit.

De rechten en plichten van nationaliteit werken twee kanten op. Meervoudige nationaliteit biedt meer vrijheid en flexibiliteit aan individuen, maar het biedt ook hetzelfde aan de betrokken staten.

Als de overheid inburgering en nationale veiligheid hoog in het vaandel heeft staan, kan ze daarom serieus overwegen om onvoorwaardelijk een dubbele nationaliteit te geven, zoals de overgrote meerderheid van Europa heeft geaccepteerd.